

TELEGRAFUL ROMAN.

apare Marția, Joi și Sâmbătă

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr., rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Sibiu, 11 August 1895.

Diarele din patrie s'au ocupat la timpul seu cu congresul ținut în Budapesta în zilele trecute. Apröpe toate au fost de convingerea, că cesiunea naționalităților a ajuns în un stadiu, care reclamă o rezolvire öre-care, căci frământarea de ađi nu pöte aduce nici un folos în nici o parte.

O mare parte a bărbaților nostri politici nu au luat solidaritate cu cursul de ađi al politiceii noastre, și în special nu au consimțit și nu pot consimți cu mersul ei de ađi conducătorii naturali ai poporului român, arhieriei români, cari au atingere cu coröna și cu cercurile guvernamentale, și cari cunosc din isvor autentic dispozițiunile mai înalte atât cele favorabile nouă, cât și cele nefavorabile.

Bărbații cu valöre și autoritate, bărbații nostri cu trecut politic s'au dat la o parte și au lăsat conducerea ömenilor de ađi. Al lor s'ei răs-punderea pentru nouăle prigoniri, cari vor mai urma din politică de demonstrațiune și provöcătoare de ađi, și al lor s'ei meritul, decă din politica de ađi va trage folöse reale poporul nostru.

N'au putut fi mulțamiți cu politica actuală în special arhieriei români, cari ñi de ađi vöd cum atacurile pentru demonstrațiunile politice nostre actuale s'ei descarcă mai cu sémă asupra bisericilor românesce, și în special asupra instituțiunilor culturale susținute de biserică.

O simte acösta Sibiuul de mult, începe acum a o simți și Blașul, își începe acösta o nu pöte da bombasticul răs-puns, că înpolitica ca românescă de ađi e indeferent lucru dacă guvernul va înclua gimnasiul din Brașov sau cel din Blaș.

Acösta o pöte proclama ca dogmă politică un om, care face gură mare, dar care nu are s'ei pördă nimica, și când e vorba s'ei răs-pöndă pentru fap-

tele sale, o ia la sänätösa, și din adăpostul dela București dă ördin de că-pitan în o parte a pressei române dela noi.

Archieriei nostri sunt legați de biserică, biserică cu credincioșii ei e legată de fericirea și esistența acestui stat. E deci cesiune de datorință, ca arhieriei români s'ei caute a delătura neînțelegerile escatö, a neteđi calea, pe care mergënd s'ei ne putem des-volta în conformitate cu legalele nostre aspirațiuni nașionale.

Calea acösta însă este förte grea, și mai ales în stadiul de ađi al politiceii nostre preste măsură anevöiösa.

Ușor este a merge cu curentul, ușor este a arunca oleiu în focul, care a ajuns până la coperișul edificiului, dar e greu a lua mäsura pentru localizarea lui, căci cei ce varsă cu atăta ușurință oleiul în foc, nu și pun între-barea; unde se va öpri focul? si ce vom mai pöte salva?

Că lucrurile au ajuns la gradul actual, că relațiunile sau încordat în asemene grad, încät se pare a se tăia și posibilitatea unei înțelegeri, vina o pörtă în locul prim guvernul, și presa unguröscă, fanatică în cele nașionale.

Păreri acösteia noi i-am dat mai de multe ori espresione, și trebuie s'ei dăm și acum.

O serie lungă de acte guverniale au atacat interesele bisericilor românesce, și glasul arhieriei nostri nu au fost ascultat.

În special biserică noastră a fost tractată în unele casuri cu deosebire mașter, cea ce a stérnit în credincioșii nostri răs-pönsă îngrigirea pentru sörtea biserică și pentru desvoltarea normală a instituțiunilor ei.

Paralel cu guvernul a mers administrațiunea, și ambele au dat destulă materie nemulțămirei generale.

S'au încercat nu odată stabilirea unor raporturi mai sänätöse, s'au încercat realizarea unui program politic, cu minimul pretensiunilor nașionale,

în fruntea mișcării s'au pus ömenii cei mai moderați, s'au pus și conducătorii naturali ai poporului român, arhieriei români, ca program s'au luat numai dröpta esecutare a legilor esistente, și guvernul nici pretensiunile legale cele mai moderate nu a vöit s'ei le împlinöscă.

Ținuta acösta a guvernului a dat aripi curentului radical, și nu e mirare, dacă bărbații cu vederi mai moderate în fața relei vöințe din partea guvernului s'au dat la o parte.

Vederi acösteia i-a dat espresione diariul „Hazánk”, în un articol mai recent din incidentul ținerei congresului în Budapesta.

Diariul nostru nici odată n'a putut ignora faptul, că noi aici trebuie s'ei trăim, de acea a fost departe de orice demonstrațiune politică, și a luat rolul de tot greu și nemulțămitoriu, de a predica totdeuna moderațiune în formă și energie în fond, după proverbul străbun: *fortiter in re, suaviter in modo*.

Da, s'ei fim energici în esență, s'ei fim energici până la estrem în apărarea drepturilor nostre, dar s'ei fim cu minte, s'ei nu facem demonstrațiuni zadarnice, cari pot s'ei ridice vanitatea unora, pot aduce venit material altora, pot fi meserie de a trăi pentru unii, dară cari poporului român, ösëndit a suferi decărcătura furtunei, nici un bine nu-i pöte aduce.

Fideli ținutei nostre din trecut am luat pozițiune dară și în fața înfrățirii proclamate cu mult alai în adunarea dela Budapesta.

Am acöscut, că tactica înfrățire o realității necesitate, și în faptă fără alianță am luptat umăr la umăr naționalitățile, când au fost necesitatea.

Ađi fără necesitate s'ei proclamă alianța pe hârtie, și nime nu face nimica pentru întărirea ei, și ea numai din senin nu s'ei face.

Am întrebat unde sunt sașii, și pentru-ce lipsesc din conferință bär-

bații bänățeni, cari cunosc din viața de töte zilele amicitiei și dragostea sörbilor cätără români.

Despre sași a vorbit organul lor din Sibiu. Despre sörbi a vorbit förte categoric metropolitul din Blaș, care i cunöscö din practică, căci 20 de ani a petrecut în Lugoș în apropiere de ei.

Cu altă ocașiune vom arăta ținuta sașilor ardeleni în procesul politic de ađi, și vom indica punctul lor de mănecare.

La alt loc reproducem declarațiunile metropoliților nostri în obiectul congresului din Budapesta.

Cetitorii nostri vor cunöscö modul de judecare al arhieriei români, și vor vedea, că în fruntea elementelor moderate stă biserică, care e mai îngrijată de sörtea credincioșilor s'ei, biserică, care e chemată se conserve de ea, și instituțiunile culturale legatö de öte, și s'ei desvölte în spirital aspirațiunilor nostre nașionale.

Revista politică.

Pe când în Bröcsella își bat capul delegații conferinței interparlamentare, ca s'ei găsöscă mijlöce pentru menținerea păcii, pe atunci în Berlin s'ei pune peatra fundamentală la monumentul nașional, fundat de partea recunöscötörei Germanii întru amintirea celui dintăiu împörat, întru amintirea lui Wilhelm I. 25 de ani au trecut de atunci, de când la Gravelotte regele Wilhelm în persönă a condus lupta tăind le Francesilor ori și ce cale spre Paris. Mare sörbătöre pentru Germani, mare trebuie s'ei fi fost și entusiasmul lor nașional! Wilhelm I. și-a concentrat töta activitatea sa în organizarea armatei, care după aceea i-a servit numai ca un mijloc puternic la susținerea păcii. Trist a fost numai, că dela o sörbătöre atât de mare nașională a lipsit

FOIȚA.

Momente din literatura mai nouă a sașilor transilvăneni.

(„Neaga” oder „Frauenherz und Frauenehre”, dramatisches Gedicht in fünf Acten von C. F. Armin. Berlin 1894.)

(Incheiere.)

Urmöză acum în actul ultim scenele cele mai frumoșe din întröga dramă, scene petrecute la Neaga acasă, între ea și Biedermann. Căci ei, din momentul în care mai întâiu s'au întâlnit își nutresc ascuns în inimă o stimă-recöscută. Și acum, după-ce a luat-o sub protecțiune pădötor față de acel tiran, i-o spune, îi spune că îi dragă, mai mult decät ceriul, mai mult decät viața, și îi spune, că doreșce s'ei o ducă la altar, ca ea s'ei pribegöscă de aci înainte de alătörea cu el în calea vieții, el s'ei o scutöscă... Neaga? Simțesce focul sacru față de acest bärbat cu o inimă atât de bună și mare, dar nu, nu i-o pöte spune, soție nu-i pöte fi. Au nu jurase până la mörte credință reposatului ei soț? În sufletul ei sibu-

ciumat s'ei încinge în acest moment o luptă... Ah, étă unica ei mântuire! Credința jurată nu o pöte fränge, a-l iubi și lua de soț pe Biedermann ar fi o călcare a credinței, ce-i mai rămâne deci decät... mörte? Și s'a hotărît s'ei mörä! Înainte de acösta mörte însă o binefacere față de acest bärbat, care a s'ei spus pentru ea, și e amenințat a-s'ei perdes postul și pânea.

Biedermann în urma vinului ce a beut, în care Neaga a amestecat și un prăvör, adörme. Néga s'ei gätesce sörbătöresce, și plöcă la Tatări. Ah, cât a pöftit o, și étă acum se presentöză „porumbița” de bună voie..., cugetă acösta, și e vesel de a-s'ei vedö realizat planul. Înainte însă de a se apropia el de dënșă, îl rögă Neaga în schimb pentru o binefacere, și adecă de a-l lăsa pe Biedermann în postul de șef al politiceii. Tatări o face, îi subscrisce îndată un decret, ce-l și trimite prin îndur lui Biedermann... Oh, ce n'ar fi făcut el în momentul acösta de estas pentru Neaga. Orbit de pasiune o în-vită pe divan:

„Sternen pracht und Mondenschein,
Laden uns zum kosen ein!

Lieichen hold! Wir sind allein,

Komm' zu mir und trink' vom Wein.”

(Sc. XIV.)

Și ea îi urmöză, ridică păharul cu vin în care pe ascuns a turnat otravă și-l bea cu sete, îl bea până în fund... căci numai mörta avö s'ei dispună uliul de corp al ei. Și a murit salvându-și vörtutea, a murit din iubire, pentru iubire cea o eroină. La iubire ei vin töți ömenii de bine, vine iubitul ei Biedermann, vin scutitorii ei Nemes și Bertha, vine chiar și Adela de Blumenberg și aici în fața martirei s'ei împacă cu Tatări, care stă și el plin de cäință la o parte. Își ea și el răs-plata, căci prin o telegramă dela ministru e declarat de depus din post.

* * *

Acösta este pe scurt conținutul dramei, și după cum s'a vödut el este scos în stările sociale cele mai recente din Ördöl, și în special dintr'un comitat locuit de cele trei naționalități. E cunöscut însă că nimic nu e mai greu la un autor decät a împreuna harmonic adevörl istoric cu fantasia, în o dramă, și cu atât mai mult atunci când adevörl acösta este re-

lativ puțin îndepărtat de actualitate. Întru cât i-a succes acösta autorului de față a-ți audit; a și vödut pe un tiran de comite suprem, trăind numai cu pasiunile și destrăbălările sale, o copie adevörată de pe natură, un dușman a tot ce-i cinstit, un dușman al românilor, pe cari îi persecuta în felul cum dölne o vedem. A-ți vödut pe de altă parte o förte mărginöncă, purtând sus stindardul onestității și murind pentru acösta.

Douë sunt motivele cea vöit autorul s'ei le lscötă în relief, dintre acöste cel mai marcant, care s'ei törce prin întröga dramă ca un fir roșu, pe care apoi s'ei grupöză töte celelalte accidente, este vörtutea femeiască. Acösta comöră sänätă cän-tată de sute de poeți secoli de-a rëndul, acösta ideal intrupat de autorul nostru atât de frumos în cuvintele:

„Viel fester noch als Burg und Wehre,

Viel fester als der Fels im Meere

Steht auf der Welt die Frauenehre,

Ihr drohn nicht Herscher, drohn nicht

Heere,”

el îl vede periclitat în epoca asta a întregilor, îl vede rar, devenit de

marele Bismarck, care s're partea leului din unitatea Germaniei."

După o știre, care a venit din Constantinopol, se dice, că patriarhul ecumenic, Monseniorul Anthymos VII, a adresat un circular către metropoliții greco-ortodocși și către alți șefi ai comunelor bisericesci grecesci din Turcia, în care le comunică într-o formă sărbătorască înaltul favor al sultanului manifestat prin aceea, că împăratul Turcilor: 1. i-a dat lui marele cordon al ordinului Osmania în briliante; 2. susține 20 de tineri greci pe speșele sale în școlile superioare ale statului. Aceste acte neobicinuite astfel se exprimă patriarhul în circular, nu-l privesc numai pe el, ci pe toți supușii greco-ortodocși ai sultanului, și pot servi de un indemn, ca să fie și de aici înainte supuși cu loialitate domnitorului și guvernului. Adânc pătrunși, patriarhul și sfântul sinod, provoacă pe toți episcopii, ca să țină rugăciuni sărbătorești, în 31 August, în bisericile lor întru amintirea suirei pe tron a sultanului.

Episcopii evanghelici din Ungaria au adresat din incidentul punerii în aplicare a legilor politice-bisericesci către conventele lor niste instrucțiuni, din cari estra-gem următoarele puncte interesante: Publicarea tinerilor căsătoriți nu se va face în forma de până acum, ci după ce s'a săvârșit mai întâiu căsătoria civilă, apoi și cea religioasă, în Duminica următoare, va se dăca postcipativ, înainte de amădi, la serviciul divin, se vor publica numele celor căsătoriți. — În luna Septembrie pot primi preoții încunoștințări de căsătorie numai, dacă se poate face publicarea de trei ori și logodna, tot în Septembrie.

De căsătoria religioasă se pot împărtași și creștini și necreștini dacă se vor adresa în această cestiune către preoți. În ce privește religiunea copiilor, preoții se se nisuiască a îndupleca pe părinți cel puțin la atât, ca să eșecute dispozițiile de până acum ale articolului de lege 53 din anul 1868, cari prescriu, ca copii după sexul lor să fie crescuți în confesiunea părinților lor. Matriculele trebuie să fie încheiate la 30 Septembrie și duplicatele trebuie estradate autorităților competente până la jumătatea lunii Octombrie. Dela 30 Septembrie încolo matriculele au să se continue în tot cazul cu caracter pur bisericesc. Celelalte tacse pentru estrase vechi din matricule să cuvin și de aci înainte preoților, până când nu se va hotărî această cestiune pe altă cale; părinții să fie provocați, ca să anunțe

nașterea copiilor lor mai întâi la conducătorul de matricule bisericesci apoi la al statului. Ceremonia bisericască la înmormântări să nu se facă până ce nu s'a anunțat cazul de mörte la conducătorul de matricule al statului. Dacă vre-un preot, fie și de altă confesiune, refușă înmormântarea parochia nului seu, atunci preotul luteran e dator' să-l îngrope.

Prim-ministrul bulgăresc, Stoi-low, descrie către un corespondent al unui diar mare actuala situațiune politică a Bulgariei în următorul chip: Deputația și activitatea ei în Petersburg este cel mai însemnat eveniment. Să scie, din cari dorințe a eșit misiunea ei; țara, camera a dorit împăcarea, La început s'a presins, ca acestei dorințe să se dea espresione în mesagiul de tron și în adresa către cameră; noi ne-am opus. Când însă în Rusia a murit țarul' noi am creșut, că e timpul oportun, ca să depunem în semn de condolență o cunună pe mormentu lui. Astfel să ivi ocașia de împăcare. Noi am destinat pe membrii deputației, noi le-am făcut adresele, cari au să le întrebuinteze, în cari să esprima mulțămia pentru eliberare, dorința pentru relințorarea unor relațiuni mai bune și rugarea, să se sancționeze actuala stare de lucruri. Au fost două rânduri de pertractări. Mai întâiu au fost omenii din Petersburg foarte reci; apoi a suflat un vânt mai lin și neînțelegerile s'au delăturat. Acestă dispoziție amicabile a înveselit foarte mult pe partidul așa numit rusofil, căci și el scia, că dacă acum rușii refușă într'un mod brusc încercările noastre, o înțelegere numai era nici odată posibilă. Guvernul privia cu satisfacție la acest succes. El scia, că mai e departe până la câștig, însă să bucura că suflă o bōre mai dulce prin Petersburg.

Intr'aceea în opinia Europei vestice să ridică o furtună contra noastră. Nouă ni să părea, că lumea vrea să mănă pe principele într'o direcțiune, care trebuia să împedeca planul nostru de împăcare. Recunoscând situațiunea am convocat un consiliu de ministrii. Eu am recomandat demisiunea, pentru-că pōte corēspunde interesului țării, ca principele să aibă mâna liberă și să-și alēgă bărbați, cari să susțină relațiunile de mai înainte cu străinătatea. Acum însă tocmai membrii rusofili din cabinet erau contra demisiunei. Ei recunoscără onorabilitatea, cu care am dirigeat eu planul de împăcare și demisiunea rămâne la o parte. Eu

sunt mândru, că credința în această onorabilitate să răspādesce în totă țara. Eu primesc nenumerate telegrame, cari îmi mulțămesc pentru eșecutarea onorabilă a voinței și datorinței mele. Situația noastră e clară: Noi vom aștepta, până când se va cōce fructul apropierii. Numărul aderenților nostri cresce. În Plevna și în Rasgrad citadelele lui Zancow și Caravelow, s'au ținut adunări, în cari au declarat majoritățile, că trec la guvern. Noi avem marea majoritate a Sobraniei.

Eu repet, noi nu cunoscem nici o condițiune. S'a vorbit prin gazete că principele se va supune unei a doua alegeri. Nici odată nu se va învoi un parlament bulgar cu așa ceva. Alegerea principelui pretinde 3 împrejurări: Invoirea sobraniei, a porții și a puterilor. Intervalul dintre aceste trei nu e hotărît prin lege. Că este legală o sobranie, care face o alegere sau un conclud, asupra acestei cestiuni se pronunță constituția noastră destul de clar! ea hotărăsece că numai sobrania are să hotărăscă asupra legalității ei.

Noi dorim din inimă ca să fie odată pace între noi și marea națiune căreiu îi mulțămim libertatea; dar pentru prețul, ca să dispute o putere străină asupra legalității noastre, e imposibil s'o voim (pacea cu Rusia. Red) Că transmiterea unui ambasador rus s'a refușat, e lucru cunoscut.

În ce privește crescerea moștenitorului în religia ortodoxă, eu recunosc că e și dorința poporului bulgar. Exarhul și metropoliții încă s'au esprimit în acest sens. Noi însă privim această cestiune numai ca o cestiune personală a principelui, care la timpul seu va sci, ce are să facă. N'avem trebuință de o schimbare a constituției. Principele are dreptul după § 38 să-și eșecute voința sa!

Asociațiunea transilvană gr.-orientală.

"Tribuna de eri se ocupă la locul prim cu Asociațiunea transilvană, și pune în vedere o discutiune energică și bogată, pe care o va provoca generațiunea tēnēră, spre a da alt curs mai avēntat Asociațiunei.

Pe noi ne-a atins plăcut, articolul din "Tribuna" și noi încă dorim din inimă, ca generațiunea mai tēnēră să se intereseze de "Asociațiune", unicul nostru focular de sciință aici în Ungaria.

Neplăcut ne-a atins împrejurarea, că numitul diariu susține un lucru, care de bună sēmă va produce sen-

sațiune. Afirmă adecă că conducerea Asociațiunei e greco-orientală.

Acestă mare descoperire se face tocmai acum, în ajunul, când se va ținea adunarea generală a Asociațiunei în Blaș, și se face cu scopul, ca conducerea să se pună în mâni greco-catolice.

Se va face deci alegere nouă, și din comitetul vechiu se vor scōte greco-orientalii: Președintele Ioan M. Moldovan, canonic în Blaș, care spre onōrea lui fie dis, ia parte aprōpe la tōte ședințele comitetului. Se vor mai scōte tot gr.-or: I. V. Russu, protopop gr. cat. Baronul Urs, Iosif Sterea Șulț, Ioan Creș și Dr. Corneliu Diacovich. Pe Ioan Pop de Galați l'a luat Dumneșeu în locul acestora se vor pune omeni gr. cat. Noi am recomanda pre domnii: Ioan Hannia, Ioan Papiu, Zacharie Bouu, Parteniu Cosma și Leontin Simonescu. În locul protoscelului Nicanor Frateș, care e greu bolnav am putē recomanda pe universallul domn Ioan Bechnitz.

În acest mod am dispune de un comitet pur greco-catolic, și astfel am feri Asociațiunea de confesionalism, și totodată am lucra și după gustul celor dela "Tribuna".

Atragem atențiunea generațiunei tēnere asupra acestei împrejurări.

Archiereii nostrii.

Diarul opoșitional "Nemzeti Ujság" din Budapesta a esmis pe un corespondent al seu, ca să cēră declarațiunile arhierieilor romāni despre congresul naționalităților.

Numitul diariu a dat publicității declarațiunile ambilor metropoliți, și pe cele ale episcopului nostru din Arad.

Publicăm și noi declarațiunile din cestiune cu o mică corectură a unei observări din "Tribuna", care fiind vorba de ținuta arhierieilor față cu congresul din Budapesta, între cei-ce nu aprōbă ținerea lui din partea episcopatului greco-catolic pune pe episcopul Dr. Szabó.

Corectura e, că însuși metropolitul din Blaș este de vederi contrare celor dela "Tribuna".

Etă ce au dis arhieriei nostri:

"Metropolitul de Blașiu, Drul Mihály, cu care am mai avut onōre, m'a primit cu o rară bunăvoință. La început am vorbit numai despre lucruri din Caraș-Severin, și episcopul mi-a enarat lucruri foarte interesante despre relațiunile de acolo, cari lucruri însă nu se țin de cadrul raportului acestuia. Și când a observat că eu cât de bine cunosc tōte cele enarate de dēnsul, atunci, ca și când numai acum ar fi observat, că acela care îl cercetēză nu i este necunoscut, reserfația observată de dēnsul până aci o puse la o parte și deveni cu mult mai comunicativ.

tot rar. însă îl găsește în o colibă romānescă, în ființa Neagăi. Și Neaga asta stă pe un nivel ne spus de înalt față de femeile noastre de aci, ea-i un ānger de ființă, curățenia sufletului ei te încântă, caracterul ei în genere te farmecă și totuși nu suntem destul de mulțumiți cu ea. Ea e mare în decursul acțiunii, dar sfērșitul ei, putem dice, nu stă în raport adevērat cu această mărime. Da, ea să luptă pentru libertatea morală, și în sfērșit cade jertfă patimei, sentimentului de iubire. Tocmai felul acesta de cadere însă nu mă pōte îndestuli. După a mea părere valōrea etică a dramei acesteia, și în special caracterul Neagăi, ar fi dobēndit mult, dacă autorul ar fi desvoltat cu energie și acel moment ce esplodează gumai ici coela, iubirea de neam a Neagăi. În consecință atunci cāderea ei ar fi trebuit să urmeze și din acest sentiment și sfērșitul, care altcum să presentēză ca și în romane, ar fi avut mai multă intensitate dramatică. . . . și astfel drama ar fi corespuns întru tōte spiritului timpului. Numai creādu-și o

fecioră dela Orleans, făcēnd adecă pe Neaga în vre un chip martiră a națiunei, a putut autorul se-i atribue muribundeii frumōsele cuvinte:

"Romānen, die Ihr schon so viel ertragen,
Doch niemals saht der Freiheit Morgenroth,
Auf, folgt mir nach! Zur Freiheit führt der Tod."

Altcum nu sunt justificate. O nouă Penelope, soția lui Ulise, o Demonă a lui Shakespeare, sau o Julie în epoca a acestui fel de realism, în vetejul acestor frământări sociale, nu mai sunt tipuri tocmai reale. Ne jigneste mult, vēdēnd că autorul nu ne-a creat o mărime morală, cum a putut să o creeze, corēspundēnd și realității, corēspundēnd întru tōte spiritului vremii

Dar să vedem pelāngă onōrea de femeie, care este al doilea moment, ce ni l scōte autorul la ivelă?

Arētāndu-ne caractere clātinātore, ba nisce parasiți a vieții actuale publice, pe graful Tatări și Iltis, carii administreză un comitat locuit de trei naționalități, lasă să transpire dorul acestor naționalități de a se scutura

de acest jug și de a se împăca între sine. Adevērat că e foarte palid acest moment și ii se dă espresione numai la sfērșitul dramei în Sec. XVIII Act V. prin cuvintele lui Biedermann (care să vede a fi un sas "verde"!):

Wir wollen keine Tyrannei,
Nur gleichberechtigt, frank und frei,
Geschwistern gleich für alle Zeiten
Vereint zu treuer Arbeit schreiten!

Pōte fi ceva mai hotărît și mai lāmuritor la situațiunea naționalităților în ochii cetitorilor streini? Nu, nici decăt! . . . Numai că felul cum momentul acesta e, cum am dice, tras de pēr, cum această conclusiune o rostescă însuși autorul fără ca destul de vedit și mărcant să o întrupeze în fapte, deși corēspunde realității, jigneste o cerință cardinală a dramei, o frumșete esențială dramatică, unitatea acțiunei. Raportul în care stă momentul al doilea față de cel dintâi nu e absolut armonic. . . și această încă e o urmare a premisei, că autorul nu a desvoltat în Neaga paralel cu sentimentul de iubire secșuală ca scut al onōrei sale și sentimentul iubirei de neam.

Pentru de aduce sentință asupra unei drame trebuie să o tractezi din punct de vedere dramatic, poetic și etic; trebuie să cauți, că voita autorul a presenta numai nescē întēmplări, a desvolta pasiuni sau a clādi caractere. A vorbi despre aceste în special, nu pōte fi propusul meu pentru îngustul cadru al acestei recensiuni. Ci pe basa celor espuse mai sus, fiește care s'a putut convinge, că valōrea adevērată a poesiei dramatice de C. F. Armin ulmainēză în frumosul caracter a eroinei sale Neaga și în contrast erăș cu această, în patima orbă a sensualului Tatări, desemnat în conture tōrte uimerite. Drama însă suferă din punct de vedere etic.

"Neaga", care ni se pare este drama virginală a autoriului, e o lectură foarte plăcută cu părți frumōse poetice, și am cuvēnt de a dice că autorul meriță pelāngă o deosebită stimă și spriginul nostru.

Budapesta, Aprile 1895.

Ilarie Chendi.

Cele-ce mi-a spus despre unele-altele persoane, nu se pot da publicității, însă esența declarațiunii sale de mare interes și motivată prin numeroase date, o pot exprima prin propozițiunea, *că cheia cestiunei naționalităților e administrațiunea bună și cinstită, apoi jurisdicțiunea imparțială.*

Dar, -- întrebai eu, -- crede Esce-lența Văstră, că sanarea neajunsurilor acestora e posibilă prin atari mijloce, de cari se folosesc agitatorii naționalităților, cum a fost și congresul decurs în curând?

Despre congres -- răspune metropolitul -- eu nu pot să vorbesc. Departe stăm noi de acela. Nu scim cine l'a inițiat, și că inițiatorii ce voiesc. Despre asta nu pot să mă declar. Dar un cuvânt tot a-și avé de ăia.

Aușim adecă, că a fost vorbă de o alianță cu sârbii și slovaci. Apoi, abstrăgând că cu privire la acesta, dela nime mandat nu au primit, -- cum și stă dară lucrul acesta? Alianță cu slovaci! Într'a-devăr lucru fără păreche. Cu care clasă a slovacilor voiesc să se alieze? Inteligența slovacă nu are cauză să fie neîndestulită. Că dăru a mare parte în ale guvernării e în mâna lor. Tote posturile mai înalte ale oficiilor administrative, financiare, jurisdicționale se află în mâinile lor. Și ce urmăzează de aici? Aceea, că acești domni slovaci, ca să-și potă menține oficiile sunt cei mai mari aderenți ai guvernului, dar ce e mai mult, ei sunt aceia, cari, ca patriotismul lor să se afirme mai presus de ori-ce îndoelă, lucră în contră și sunt inimizii cei mai mari în gură ai românilor. Acești domni, se înțelege, că nu sunt de față la congres, deși ca să potă fi vorbă despre o alianță, în prima linie ar fi de lipsă ca acești slovaci să fie căști-gați pentru ideii. Acesta însă cu greu ar fi realizabilă, și așa ce sens are, ca românii să se alieze cu slovaci?

Er ce privește pe sârbi, acestia sunt dușmani jurați ai românilor. Până într'acolo merg cu dușmănia lor, încât în comunele, în cari românii susțin școlile, sârbii au declarat, că ei sunt sârbi gr-or. și nu românii gr-or., prin urmare ei la susținerea școlii nu vor contribui. Chiar și copii și-i lasă mai bucuroși fără școală, decât să fie siliți a contribui la susținerea unei școle române. Poftescă sârbii în comunele unde dăru și nu pot susține școlile sârbesci, să sprijină pe cele române, atunci le voi crede, că alianța cu noi o doresc sincer.

Ce ăcești Ex. Văstră, la ceea ce voiesc românii cari au arangiat congresul, că adecă să pună la o parte pasivitatea și să pășescă pe terenul activității, în scopul căreia au legat alianța cu sârbii și slovaci.

Activitatea? răspune metropolitul rîdînd. Atunci e sigur, că totă întreprinderea va fi fără succes, deoarece ardelenii nu o voiesc acesta sub nici o condițiune.

Episcopul Meșianu. -- La întrebarea, că ce părere are despre acum decursul congres al naționalităților, răspunde, că sincer vorbind, *dăru abia scie ceva despre congres.* Dăru, că a fost prin Ardél, unde are nișcă moșie, și nici băieților săi de acolo nu li-a putut da răspuns despre acest congres. Apoi dăru: *"Eu în general nu mă ocup cu politica, mă țin departe de ea, fiindcă numai neplăceri aduce cu sine."* Dar' despre acest congres chiar numai stăta sciu, cât au vestit despre el diarele. *Mie nu mi-au comunicat programul congresului, ba nici invitare nu mi-au trimis.*

La întrebarea, că cine sunt cei cari din partea românilor au convocat congresul răspunde de asemenea, că nu scie, fiindcă cu dăru nimeni nu a conferat în acesta afacere și nici nu l'au încunoscînt.

Cu privire la alianța dintre români, sârbi și slovaci și cestiunea oportunității ei din punctul de vedere al postulatelor juste ale românilor tot așa răspunde ca mai sus, repetând, că nici ideile n'are, că ce au voit convocării și ce voiesc în viitoriu. Cei cari au luat inițiativa, să suporțe și responsabilitatea pentru eventualul fiasco, și tot a lor să fie și cinstea, dacă treba va duce la bun sfârșit. *Eu și întregul episcopat stăm departe de afacerea acesta, precum și de ori-ce lucru aparținătoriu politice.*

La cestiunea eventualei abandonări a pasivității Preasfanța Sa răspunde, că din

a sa parte a fost totdeauna pentru activitate, și că convingerea dăru e, că ceea-ce suntem îndreptățiți prin lege a pretinde, să pretindem pe cale legală, și anume în parlament.

La întrebarea, că n'a avut episcopatul ocaziune să cerce regularea prin delăturarea pasivității, enărează despre conferința ținută în Budapesta cu clerul naționalităților și cu ministrii cabinetului Wekerle; arhieriei au formulat și predat franc toate postulate naționalităților; Wekerle a și făcut promisiuni dar' într'aceea a venit alt guvern, er ceea-ce un guvern promite, pentru cel următoriu nu e obligatoriu.

De ce nu reie firul pertractărilor actualul guvern?

-- Pentru-că se teme, că-și perde majoritatea prin eventuala intrare în parlament a deputaților naționalităților.

Metropolitul Miron Romanul:

"... Am dorit foarte să sciu, că ce părere are despre congres capul bisericesc al românilor ortodocși din Ungaria. Mărturisesc sincer, că am fost surprins, pentru că o declarație atât de francă și atât de necondiționat reprobătoare, cum a fost aceea a metropolitului, dela nici un prelat nu aușisem.

Misiunea mea, spuse eu, este de a cere părerea prelaților naționalităților despre adunarea populară. Rog deci să aveți grația de a-mi comunica vederile Esc. Văstre despre adunarea aceasta.

Despre congres? răspunde cu o accentuare tare moșnegul metropolit. Il ignorez! Il ignorez cu desăvârșire. N'avem nici o treabă cu cele ce acești oameni săvârșesc. Cu astfel de oameni ca acestia n'am nici o coatințere. Nici nu vreau să sciu nimic de dăru adause cu ore-care vehemență.

Intre astfel de împregiurări pe cine reprezintă așadară acei domni, cari au convocat congresul și au adus concluse?

Pe nime, dăru cu vicioziune metropolitul, numai pe sine înșiși. Noi, adecă cei cu o direcțiune mai moderată, nu aflăm timpul de potrivit pentru a ne ocupa cu politica deoarece ce nu ținem de posibil, ca să ajungem la scop. Deci ne am tras la o parte. De acesta, apoi se folosesc acei oameni, cari nu sciu și nu voiesc alta decât a demonstra în contra magiarilor, și fac acum ei politică. Mă mir foarte, că au și stat de vorbă sârbii și slovaci cu astfel de oameni. --

Așa dară, întrebai mai departe, convocătorii congresului n'au avut dela nime nici o încredințare?

Dela nime, absolut dela nime! Totă e întreprinderea lor privată.

Cum s'a întâmplat deci totuși, că din partea Românilor chiar și preoți au fost mai mulți la congres?

La acesta întrebare mi-a făcut apoi metropolitul unele declarațiuni foarte importante, a dorit însă, ca să le consider de confidențiale.

Nu e nimica mai ușor în ziua de azi, decât a mână poporul în câte gugumăni totu. Nu trebuie să-i dăru alta, decât că magiarul ne persecută, ne asuprește să ne apărăm deci, apoi îndată să află cari să-ți urmeze. În ceea-ce privește preoții, mărturisesc că pe mine într'a-devăr m'a surprins, că lui Mangra a bună-ora i-s'a permis să ducă rolul de conducătoriu în afacerea aceasta. Sunt foarte ocupat cu alte afaceri mai ponderose, apoi sunt și bolnav, dupăcum vești, căci de altfel m'aș fi interesat de-a oficios sau semi-oficios de afacerea aceasta. De altfel spus sincer, ceea-ce și înaintea guvernului am spus cu totă ocaziunea neîndestulirea nu e de tot nemotivată. Multe sunt, cu cari nici eu nu pot consimți. Administrația în multe celea păcătuiesc, alegerile sunt nelegale și pline de violențe, și tot astfel multe sunt de toate, cari pe oameni îi atinge foarte neplăcut. --

Eu așa sciu, că în anul trecut, între prelații naționalităților și între guvern au avut loc unele conferențe. Din ce cauză nu s'a pus atunci la cale o învoială ore-care?

Da, au avut loc conferențe, am și primit pin partea lui Wekerle ore-cari promisiuni. Tote înse au fost pendente dela ceea ce noi vom face și cum ne vom disciplina

preoții. Eu am și lucrat la un cerculariu ce aveam de scop al adresa preoției inferioare într'acesta însă se întâmplase, că guvernul s'a schimbat, și vădînd că guvernul actual desconsideră cu totul ceea-ce a inițiat antecesorul său, am întrerupt și noi toți pașii făcuți și astfel din tot lucrul nu s'a ales nimica.

Avis.

La școlă elementară de fete a "Reuniunii femeilor române din Sibiu" înscrierile se fac în 2 și 3 Septembrie a. c. st. n.

Prelegerile se încep Miercuri în 4 Septembrie a. c.

La școlă acesta didactul e 20 fl. Inscrierile se fac în cancelaria școlii civile de fete a Asociațiunii transilvane.

Direcțiunea.

Noutăți.

Diar italian oprit. Ministrul de interne unguresc a oprit intrarea în țara noastră a diarului italian "Il Valore Italiano", din motiv că ar fi periculos pentru statul nostru.

La curtea cu jurați. Să judecă o afacere de bătaie urmată de omor. Martore, dișe președintele, istorisesc cum s'a întâmplat. Martorul (întorcîndu-se către jurați) Uite cum: Într'aceea acusatul fără să fie provocat de cineva, a început să strige: Tăceți dobitoce! Tăceți măgarilor! Idioților! Președintele (cu blîndețe): Nu te adresa juraților, ci nouă, judeilor!

Petrecere. Tinerimea studioasă din comuna Rășinari invitată la petrecerea cu joc ce o va arangia Marți în 15/27 August l. c. în "Dumbrava mică". Inceputul la 12 ore p. m. Săra continuare în sala școlii. Prețul de intrare de persoană 50 cr., de familie 1 fl. Venitul curat este destinat pentru înființarea unei "biblioteci populare". Suprasolvirile maritimose se primesc cu mulțămîtă și se vor cuita pe cale diaristică. Invitări speciale nu se fac. Comitetul arangiator.

Porci îngropați în cimiteriu jidovesc. Diarele magiare aduc scirea, că în Kislöd (comit. Veszprém) ivindu-se bôla între porci au perit nu mai puțin de 32 porci. Mulțimea acesta de porci a fost îngropată în cimiteriul jidovesc. Jidanii au făcut arătare în cauza acesta.

O crimă în Salonic. Directorul operei din Salonic, Massini și-a ucis dișele acesteia amanta, dăru Paolina și pe copilul ei, posibil pentru a se scăpa de dînsa fiindcă era amoresat în o cântăreță a teatrului său. Massini a fost arestat de către poliția turcescă și în conformitate cu tratatele cu Italia, predat consulatului italian din Salonic care-l va trimite în Italia.

Massini se bucură în lumea musicală de renumele unui bariton de valoare.

Invitare la producțiunea corală-teatrală ce se va arangia Duminecă în 20 August st. v. (1 Septembrie n.) în sala cea mare a școlii române din Șulumberg cu următorul program: 1. "Sunt soldat", cor bărbătesc de G. Dima. 2. "Nevasta care iubesc", cor micst de G. Musicescu. 3. "Pe cea colină verde", cor bărbătesc de A. Boenicke. 4. "Oștenul român", cor micst de G. Musicescu. 5. a) "Sum vînător", quartet de 4; b) "Vîntul suflă dela est", cor bărbătesc de I. Dürner. 6. "La bordeiu", cor micst de G. Musicescu. 7. a) "Momente dulci", cor bărbătesc de N. Popoviciu; b) "Deșteptă-te Române", cor bărbătesc de G. Dima. 8. "Paraclierul" sau "Florin și Florica", operetă în 1 act de V. Alesandri. După producțiune urmăzează joc. Venitul curat este destinat pentru înființarea unui fond al corului țărănesc din loc. Prețul intrării: Locul I: 60 cr., locul II: 40 cr., parter 30 cr. de persoană Inceputul la 7 ore sêra. NB. Oferte maritimose se primesc cu mulțămîtă și se vor cuita publice.

Publicațiune despre distribuirea premiilor pentru cai de prăsilă, ce va avé loc la Sibiu Mercuri în 11 Septembrie 1895.

1. Comisiunea pentru prăsilă a cailor a comitatului Sibiu în conșlegere cu vice-comitele comitatului Sibiu va arangia în interesul promovării prăsilului de cai o premiare în Sibiu pe locul tirgului de vite Mercuri în 11 Septembrie 1895 la 8 ore a. m., cu care ocaziune se vor distribui premii în bani și medaile din ajutorul de 200 fl. de argint acordat prin înalta ordinațiune a

ministrului de agricultură din 12 Mai a. c. la numărul 28190.

2. Premii în bani sunt destinate numai:

a) pentru atari iepe în etate dela 4-9 ani prezentate dimpreună cu mînzul deplin lăptat, care sunt bine nutrite, sênătose, puternice și posed recerînțele pentru o iapă aptă de prăsilă; mai departe

b) pentru astfel de mînze în etate de 3 ani, care promit o deosebită facultate pentru prăsilă; în fine

c) pentru alți mînzi și mînze mai tineri dar în totă privința escelenți, care nu sunt amintiți sub p. a) și b).

3. Iepele precum și mînzii, ce vor concura, sunt de a se prezenta pe diua numită în timpul dela 7-8 ore pe locul numit și a se posta în rînd după comune.

Presentarea și postarea trebuie să se termineze până la 8 ore a. m. Tacsă pentru loc nu se solvesce.

Transportarea vitelor la locul destinat și de acolo acasă se întâmplă pe spesele și risicul proprietarului.

4. Despre fie-care mînz sau iapă trebuie să se arete țidula de vite, precum și atestatul comunal, prin care se dovedește, ca respectiva persoană e de 6 luni proprietarul mînsului înfățișat.

5. Comisiunea pentru împărțirea premiilor își va începe activitatea la 8 ore și o va termina la 12 ore cu distribuirea premiilor.

Comisiunea împărțitoare de premii va alege cu această ocaziune materialul de cai apți, care se plănuește din partea comitatului a se espune la expozițiunea milenară din 1896 ca așa numita colecțiune provincială, populară de prăsilă de cai, obligând pe proprietari a aduce tot aceiași cai la expozițiune.

6. Numai acelui proprietar să vor oferi premii în bani și medaile, care locuesce pe teritoriul comitatului Sibiu și doarece, ca mînzul sau iapă înfățișate la premiare le-a crescut el însuși sau e cel puțin proprietarul lor de 6 luni.

7. Premii în bani vor obține numai agricultori, er persoane mai avute sau de rang mai înalt vor căpeta numai medaile.

În cas când un agricultor dema de premiat ar renunța dela premiul de bani, atunci va obține o medală.

8. Premiile de bani, cari vin la acesta împărțire de premii pentru prăsiere de cai, de a se împărți se vor da din partea comisiunei de premiare singuraticilor proprietari de cai pentru caili de premiat sub aceea condițiune, ca respectivul se nu primescă suma acesta în anul curent, ci numai atunci, dacă același cal, care în anul curent s'a aflat apt de premiat, îl va duce în residența la expozițiunea milenară în anul 1896 cu colecțiunea populară, prin ce referitoriu la speșele transportului pentru calul seu la expozițiune, apoi a speșelor proprii se va bucura de un avantaj însemnat, ajungând și un sucurs pentru apreițarea calului seu la un preț bun la expozițiune.

În cas, ca proprietariul să se deoblige, a transporta calul seu aflat apt de premiat în anul curent în cas de atitudine la expozițiunea milenară pe spesele proprii, atunci premiile de judecate se vor solvi încă în anul curent.

9. Premii în bani sunt:

I.

Pentru iepe cu mîns bine lăptat:

a) un premiu de 50 corone;
b) " " " " " 40 "
c) " " " " " 30 "
d) trei premii . . . de câte 20 "

II.

Pentru mînzi și mînze de 3 ani:

a) un premiu de 40 corone;
b) " " " " " 30 "
c) două premii . . . de câte 20 "

III.

Pentru mînzi și mînze pe calitate eminentă sub 3 ani:

a) un premiu de 30 corone;
b) patru premii . . . de câte 20 "

10. Medaile se distribuie cultivătorilor aparținătorii la ori care clasă în proporțiune cu calitatea calului și după buna chipsnîță a comisiunei premietore, anume: medailă de clasa I de aur, medailă de clasa II de argint, medailă de clasa III de bronz.

11. Sunt dară regăți toți acei cultivători de cai, cari doresc a concura pentru premiare, ca să-și prezenteze în diua și locul numit cai lor înzestrați cu recerînțele mai sus înșirate făcîndu-se totodată și observarea acea, că în interesul bine priceput al prăsilului ge cai e de dorit, ca concurenții să se înfățișeze în număr cât mai mare.

Sibiu, în 16 August 1895.

Comisiunea pentru prăsilă a cailor al comitatului Sibiu:

Thalman,
președintele comisiunei.

Nr. 246/1895.

[138] 2—3

CONCURS.

Dela „Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului român” cu începutul anului școlar 1895/6, sunt de conferit următoarele stipendii:

1. din fundațiunea „Bașota” unul á 20 fl. la an;

2. din fundațiunea „Galliană” unul á 60 fl. la an; la conferirea acestui stipendiu rudenile fericitului fondator din familia „Pop” și „Anton” se vor preferi *ceteris paribus*;

3. din fundațiunea „Roman” două á 60 fl. la an;

Pentru conferirea acestora, tinerilor români, studenți de gimnasiu ori școlă reală de aceeași categorie, se scrie concurs cu termen până la 15 Septembrie 1895.

Cererile se se înainteză până la termenul indicat, comitetului Asociațiunii transilvane etc. în Sibiiu (Nagy-Szeben) instruite cu următoarele documente:

a) atestat de botez în original sau în copie legalizată;

b) testimoniu școlastic de pe anul din urmă școlar;

c) atestat de frecvență dela direcțiunea institutului, în care de prezent urmăze studiile;

d) atestat de paupertate, eventual de orfan, dacă concurentul este orfan.

Cererile întrate după termen, nu se iau în considerare.

Sibiiu, din ședința comitetului „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român” ținută la 8 August 1895.

Dr. II. Pușcariu,

vice-președinte.

Dr. V. Bologa,

secretar II.

Nr. 217—895

[135] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci dela școlile din comunele mai jos însemnate se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

1. Brad. a) un post de învățător cu salariu de 300 fl. și 50 fl. bani de cuartir b) un post de învățător cu salariu 300 fl. și cuartir.

2. Băița, un post de învățător cu salariu de 365 fl. din cari 50 fl. sunt computați din venitele cantoral, ér 15 fl. în prețul unui stângien de lemne și cuartir.

Concurenții au a se presenta în vre-o Duminică ori sârbătoare pentru a și arăta dexteritatea în cântările bisericesti. Cei cari vor fi în stare a instrui și conduce corul în biserică vor fi preferiți și li se pune în vedere o remunerațiune însemnată.

3. Bucsiu, un post de învățător cu salariu de 300 fl. din cari 36 fl. sunt computați în prețul celor 3 stângieni de lemne per 12 fl. 14 fl. în venitul cantoral, și cuartir.

4. Cureschiu, un post de învățător cu salariu de 300 fl. și cuartir.

5. Ormindea, un post de învățător cu salariu de 355 fl., din cari 40 fl. sunt computati din venitul cantoral, ér 15 fl. în prețul unui stângien de lemne.

Învățătorul va avé se țină, dela începutul utrenii, o strană în biserică.

Petițiunile de concurs instruite conform normelor din vigóre se se astérnă subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul deschis.

Brad, la 4 Iuliu, 1895.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Zarandului în conțelegere cu comitetul parochial respective.

Vasiliu Damian,

protopresbiter.

Nr. 248—895

[133] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci din comunele însemnate mai jos, se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

1. Blăseni Plai și Sat, cu salariu de 300 fl. și cuartir.

2. Pescera, cu salariu de 300 fl. din cari 180 fl. în bani și victualii în preț de 120 fl., și cuartir.

3. Șesuri, cu salariu de 300 fl. și cuartir.

Concurenții au ași asterne cererile instruite conform normelor din vigóre subsemnatului oficiu în termenul deschis.

Brad, la 29 Iuliu 1895.

Oficiul protopr. gr.-or. al tract. Zarand.

Vasiliu Damian,

protopresbiter.

Nr. 382/895

[132] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de învățătoriu la școlă populară gr. or. din comuna Cinadie se deschide concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare.

Dotățiunea împreună cu acest post este:

Salariu anual 304 fl. locuință corespunzătoare în edificiul școlii, lemne de foc după trebuință și grădina de legumi în mărime de 334⁰⁰ □

Concurenții își vor adresa cererile lor de concurs subsemnatului oficiu în termenul deschis.

Mercurea, la 27 Iuliu 1895.

Oficiul protopresb. al tractului Mercurii

Ioan Droc,

protp.

Nr. 249 Scol.

[131] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci vacante la școlile române gr.-or. din comunele mai jos însemnate, protopresbiteratul Solnocului, se scrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegr. Român”.

1. Costeni, afiliată la Cupșeni cu salariu anual de 300 fl. v. a. din repartițiune de pe popor, la învățătorul ambulant și cuartir în edificiul școlii.

2. Valeni, cu salariu anual de 300 fl. v. a. și cuartir în edificiul școlii.

3. Libotin, cu salariu anual de 300 fl. v. a. și cuartir în edificiul școlii.

Doritorii de a reflecta la aceste posturi sunt rugați ași asterne cererile instruite cu documentele necesare la subscrisul oficiu prin posta ultimă Oláh-Lăpos până la termenul sus indicat.

Cupșeni, 19 Iuliu, 1895.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Solnocului în conțelegere cu comitetele parochiale.

S. Cupșa,

protopresbiter.

Nr. 935—895

[134] 3—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor de învățători la școlile noastre confesionale din comunele mai jos însemnate aparținătoare protopresbiteratului Agnietei se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în foia „Telegraful Român” și anume:

1. Agnita, cu salariu anual de 300 fl. solvibil în rate lunare decursive cuartir în localitatea școlii, lemne și grădina de legumi.

2. Alțina, postul prim învățătoresc cu salariu anual de 300 fl. cuartir liber în edificiul școlii, lemne și grădina de legumi.

3. Ghijasa, cu salariu anual de 300 fl. solvibil în rate trei lunare anticipate, cuartir liber în edificiul școlii, lemne de foc și grădina pentru legumi.

4. Nocrichiu, cu salariu anual de 300 fl. solvibil în rate lunare decursive, cuartir liber în edificiul școlii lemne de foc și grădina pentru legumi.

Doritorii de a reflecta la vre unul dintre acestia posturi vor avé ași asterne petițiunile de concurs instruite conform legilor în vigóre în termenul deschis la subsemnatul oficiu protopresbiteral.

În conțelegere cu respectivele comitete parochiale.

Agnita, Iuliu 1895.

Oficiul protopresbiteral.

Sabin Piso,

prot.

„MIELUL”, cassă de împrumut și păstrare în Poiana.

Nr. 50/1895.

Convocare.

Domnii acționari ai cassei de împrumut și păstrare „MIELUL”, societate pe acții în Poiana, în virtutea §. 14 litera B., din statutele societății se invită la

Adunarea generală estra-ordinară,

care se va ținé în Poiana la 14/26 Septembrie 1895 la 2 ore după amăzi în sala cea mare a școlii noué.

Obiectele puse la ordinea zilei sunt:

1. Modificarea §-ului 14 din statute, referitor la timpul, când are se se țină adunarea generală ordinară.

2. Raportul direcțiunei și al comitetului de supraveghere referitor la regularea unor afaceri interne.

3. Reconstituirea direcțiunei, resp. a consiliului de administrațiune.

4. Satorirea salarelor funcționarilor pe anul de gestiune 1896.

5. Eventuale propuneri

Se atrage atențiunea domnilor acționari la dispozițiunea §-ului 16 din statute în sensul căruia la adunare pot participa numai acei acționari cari sunt trecuți cu 6 luni mai înainte ca acționari în registrul acționarilor și care cel puțin cu o zi înainte de adunare au depus pe lângă revers la cassa societății acțiunile scrise pe numele lor, respective pe al acelora pe care-i reprezintă împreună cu dovețile de plenipotență.

Acțiunile și eventualele documente de plenipotență sunt a se depune la cassa societății cel mult până la 13/25 Septembrie 4 ore p. m.

Poiana, 24 August 1895.

[140] 1—1

Direcțiunea.

[139] Se primesce 1—3

un învățacel

la

Albert Schaefer,

covrigar.

Sibiiu, Strada Morii Nr. 11.

Nr. 30—895 com. par.

[136] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de al III-lea învățătoriu la școlă gr. or. din Poplaca se deschide prin acesta concurs pe lângă următoarele:

Emolumente:

1. Salariu anual de 300 fl. v. a.

2. Relut de locuință 15 fl. v. a.

3. Relut de lemne 25 fl. v. a.

Concurenții vor fi datori înainte de alegere a dovedi destoinicia în cântări și tipic, având alesul învățătoriu obligământul de a cânta cu tinerimea școlară în cor la fie-care liturgie.

Purtarea agendelor direcțiunei școlare împreună cu o remunerațiune anuală de 50 fl. v. a. precum și instrucția în școlă de repetițiune și în cea de pomărit (grădina școlară) se va împărți prin comitetul parochial în conțelegere cu corpul învățătoresc între toți trei învățătorii la începutul anului școlastic.

Competințele învățătorului ales se solvesc toate în rate trilonare anticipate din cassa bisericăscă, ér concursurile instruite conform legilor din vigóre sunt a se asterne la oficiul protopresbiteral gr. or. din Sibiiu în termen de 30 zile dela I-a publicare în „Telegraful Român”.

Din ședința comitetului parochial gr. or. în Poplaca ținută în 21 Maiu 1895.

Președintele:

Aureliu Millea,

notariu com.

Nr. 652/895

Cu consensul subscrisului.

Sibiiu, 4 August 1895.

Ioan Papin,

protopresb.

197/1895

[137] 2—2

CONCURS.

Comisiunea economică a comitatului Sibiiu publică, că sunt de a se conferi deo-camdată pe anul școlar 1895/6 2 stipendii și anume unul de 600 fl. și unul de 100 fl. la elevi dela vre-una școlă specială de economie din patrie.

La stipendiul de 600 fl. pot concura numai atari competenți, cari voiesc se frecuențeze academia agricolă din Magyar Ová, éră la cei de 100 atari cari voiesc se frecuențeze stola agricolă din Mediaș sau alta școlă analogă din patrie. Asemnarea stipen-

dilor conferite se face numai după producerea documentului despre primire în insti-tutul numit.

Concurenții, cari în tot cazul trebuie se aparțină acestui comitat, au se-și sub-stérnă rugările peovădute cu documentele despre studiile lor teoretice și practice și despre indigenat până în 5 Septembrie st. n. la 2 ore d. a. vice-comitele comitatului Si-biiu ca president al comisiunei economice, Sibiiu, în 17 August 1895.

Reissenberger,

vice comite.

[127] 3—3

CONCURS.

Devenind vacant postul de asesor la magistratul orașului Sasebeș prin acesta scriu concurs.

Salariul împreună cu acest post este 1100 fl.

Concursurile instruite cu etras de botez, precum și atestatele de cualificațiune și serviciu sunt a se sub-stérne subscrisului până în 20 August 1895! 12 ore a. m.

Sibiiu, în 3 August 1895.

Reissenberger,

vice-comite.

Nr. 639/1896

[130] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor de învățători la școlile din comunele mai jos însemnate din protopresbiteratul Sibiiului se scrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegr. Rom.”

1. Corneșel, cu salariu anual 300 fl. cuartir și lemne.

2. Riu-Sadului, salariu anual 300 fl. cuartir și lemne.

3. Slimnic, învățătorul primariu 300 fl. venitul din grădina școlară și alteremunerațiuni pentru servicii cantorale până la 40 fl., învățătorul al doilea 200 fl. ambii cu cuartir în școlă și câte doi stângieni lemne de încălțit.

4. Șura-mare, cu salariu anual de 300 fl. cuartir în edificiul școlii cu lemnele de lipsă pentru încălțit și jumătate din venitul din grădina școlară.

5. Tălmăcel, cu salariu anual de 300 fl.

6. Turnișor, cu salariu anual de 300 fl. cuartir în edificiul școlar și lemne de încălțit.

7. Vesăud, cu salariu anual 300 fl. cuartir și lemne.

Concurenții vor face bine dacă înainte de ziua alegerii se vor presenta în vre-o Duminică sau sârbătoare în comună spre a și documenta dexteritatea în cântări și tipic.

Suplicele concursuale instruite în sensul legilor și regulamentelor în vigóre adreseate sinódelor parochiale se se promoveze în termenul deschis la subsemnatul oficiu protopresbiteral.

Sibiiu, 29 Iuliu, 1895.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Sibiiului în conțelegere cu comitetele parochiale.

Ioan Papin,

protopresb.